

BÁO CÁO

**thuyết minh giải trình một số mục tiêu cụ thể trong dự thảo
Nghị quyết xây dựng và phát triển văn hóa, con người Hà Giang
đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững, giai đoạn 2024 - 2030**

Để làm rõ các mục tiêu cụ thể trong dự thảo Nghị quyết xây dựng và phát triển văn hóa, con người Hà Giang đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh và bền vững, giai đoạn 2024 - 2030, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy (cơ quan chủ trì soạn thảo) giải trình như sau:

1. Mục tiêu nâng chỉ số phát triển con người Hà Giang (HDI) đạt mức trung bình so với cả nước (0,8 điểm).

Chỉ số phát triển con người (HDI) là thước đo tổng hợp phản ánh sự phát triển của con người trên các phương diện: Sức khỏe; tri thức; thu nhập. Thực trạng chỉ số phát triển con người HDI của tỉnh Hà Giang hiện nay đạt 0,65 điểm (Nghị quyết số 24-NQ/TU, ngày 24/02/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về nâng cao chất lượng dân số tỉnh Hà Giang giai đoạn 2022-2030). Chỉ số HDI trung bình của cả nước hiện nay khoảng 0,75, cơ quan soạn thảo đề xuất mục tiêu với các lý do sau:

- Căn cứ theo Quyết định số 1339/QĐ-TTg ngày 13/11/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Hà Giang thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến 2050, trong mục tiêu cụ thể về lĩnh vực văn hóa - xã hội đến năm 2030 đã đề ra: “Chỉ số phát triển con người Hà Giang (HDI) đạt khoảng 0,8 điểm”

- Theo xu hướng tăng chung về chỉ số HDI của cả nước khi chỉ số HDI của tỉnh Hà Giang đạt 0,8 điểm vào năm 2030, khi đó vẫn thấp hơn mức trung bình của cả nước khoảng 0,1 điểm.

2. Mục tiêu 100% các trường phổ thông dân tộc nội trú ở trung tâm các huyện có nhà đa năng và sân thể thao.

Giáo dục thể chất là nhiệm vụ quan trọng trong nâng cao chỉ số sức khỏe, phát triển con người (HDI), trong khi đó, thể chất của học sinh của tỉnh còn thấp. Hiện nay trên địa bàn tỉnh còn 05/13 trường phổ thông dân tộc nội trú chưa có nhà đa năng gồm: Trường phổ thông dân tộc nội trú Phó Bảng, Trường phổ thông dân tộc nội trú xã Xín Mần, Trường phổ thông dân tộc nội trú huyện Xín Mần, Trường phổ thông dân tộc nội trú huyện Vị Xuyên, Trường phổ thông dân tộc nội trú huyện Quản Bạ. Diện tích sân thể thao của các trường cơ bản chưa đủ đáp ứng yêu cầu cho các hoạt động tập thể trong nhà trường.

Do vậy, việc đầu tư xây dựng nhà đa năng và sân thể thao cho các trường là

cần thiết để đảm bảo 100% các trường phổ thông dân tộc nội trú hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình.

3. Mục tiêu xây dựng các Đề án bảo tồn tiếng nói và chữ viết của một số dân tộc trên địa bàn tỉnh.

Tại Hội nghị văn hóa tỉnh Hà Giang tháng 10/2023 các chuyên gia, các nhà khoa học đã khuyến nghị tỉnh cần có giải pháp về việc giữ gìn, bảo tồn tiếng nói, chữ viết; kết quả khảo sát theo Kế hoạch số 164-KH/BTGTU, ngày 28/7/2023 về khảo sát, đánh giá việc triển khai, tổ chức thực hiện Kết luận của đồng chí Tổng Bí thư tại Hội nghị văn hóa toàn quốc năm 2021 cho thấy, ngôn ngữ của một số dân tộc có xu hướng ít được sử dụng và hiện chưa có giải pháp hiệu quả trong bảo tồn tiếng nói, chữ viết.

Do vậy, cần có quan điểm, mục tiêu chỉ đạo trong giai đoạn tới. Cơ quan soạn thảo đề xuất thể chế hóa quan điểm chỉ đạo này bằng việc ban hành các đề án cụ thể.

4. Mục tiêu 100% địa bàn trọng điểm về du lịch xây dựng và thực hiện có hiệu quả Quy chế quản lý kiến trúc truyền thống.

Theo Quyết định số 1339/QĐ-TTg ngày 13/11/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tỉnh Hà Giang thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến 2050 đã đưa ra phương án phát triển các khu du lịch: Xây dựng Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Cao nguyên đá Đèo Văn trở thành khu du lịch quốc gia. Thành phố Hà Giang trở thành thành phố du lịch, trung tâm kết nối du lịch của tỉnh. Đồng thời, phát triển một số khu du lịch cấp tỉnh như: Thảo nguyên Suối Thầu, huyện Xín Mần; nghỉ dưỡng Quản Bạ, huyện Quản Bạ; Du Già, huyện Yên Minh; Lũng Cú, huyện Đồng Văn; Nho Quế, huyện Mèo Vạc; Nậm Hồng, huyện Hoàng Su Phì; Chiêu Lầu Thi, huyện Hoàng Su Phì, Xín Mần.

Thực trạng hiện nay, để thực hiện tốt việc bảo tồn giá trị văn hóa phục vụ cho phát triển du lịch bền vững, một trong những nhiệm vụ quan trọng là phải quản lý kiến trúc truyền thống đặc trưng của địa phương. Mặt khác, một số địa bàn đã có Quy chế quản lý kiến trúc, nhưng chỉ ở các trung tâm đô thị và chưa được thực hiện nghiêm, còn tình trạng vi phạm quy chế quản lý về kiến trúc; các khu vực ngoài đô thị, địa bàn nông thôn chưa có Quy chế quản lý kiến trúc, chỉ thực hiện theo quy ước, hương ước.

Do đó cần đưa ra mục tiêu 100% địa bàn trọng điểm về du lịch xây dựng và thực hiện có hiệu quả Quy chế quản lý kiến trúc truyền thống.

5. Mục tiêu nghệ thuật trình diễn khèn Mông của Hà Giang được UNESCO ghi danh vào danh sách di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Người Mông chiếm đa số dân cư của tỉnh Hà Giang với tỉ lệ 34% và Hà Giang cũng là tỉnh có đồng bào dân tộc Mông cư trú đông nhất cả nước. Nghệ

thuật trình diễn khèn Mông là một nét văn hóa truyền thống độc đáo đã được Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch ghi vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Hiện nay trên cả nước có 15 di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO công nhận là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại như: Nghệ thuật ca trù; Dân ca quan họ Bắc Ninh; dân ca ví dặm Nghệ Tĩnh; Nghệ thuật hát Xoan của Phú Thọ; Nhã nhạc cung đình Huế; Thực hành then của người Tày, Nùng, Thái; Nghệ thuật Xòe Thái...

Để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống tương xứng với các tỉnh có di sản được UNESCO công nhận và tạo sản phẩm văn hóa phục vụ cho việc phát triển lâu dài của tỉnh cần đặt ra mục tiêu đưa nghệ thuật trình diễn khèn Mông để UNESCO công nhận là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

6. Tăng mức đầu tư cho văn hóa tối thiểu 2% tổng chi ngân sách hàng năm của tỉnh

Căn cứ theo đề xuất của Văn phòng Ủy ban nhân dân tỉnh, thành viên Tổ soạn thảo Nghị quyết và chỉ tiêu đầu tư cho văn hóa theo Kế hoạch số 212/KH-UBND, ngày 10/4/2023 về thực hiện chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Hà Giang.

7. Mục tiêu 100% công chức văn hóa, xã hội được đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ về văn hóa; đảm bảo cán bộ văn hóa được sắp xếp theo đúng vị trí việc làm

Thực tế, hiện nay một số cán bộ công chức văn hóa - xã hội chưa được đào tạo đúng chuyên môn, nghiệp vụ; đặc biệt ở cấp xã cán bộ văn hóa phải kiêm nhiệm thêm nhiệm vụ khác (kiêm lĩnh vực thương binh, xã hội).

Do vậy, để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn tới, cơ quan soạn thảo đề xuất mục tiêu đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ về văn hóa cho cán bộ văn hóa.

Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy trân trọng báo cáo!

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy (*báo cáo*),
- Ban Thường vụ Tỉnh ủy, (*báo cáo*),
- Lãnh đạo Ban,
- Lưu Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy.

TRƯỞNG BAN

Vương Ngọc Hà